

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 260

12 Νοεμβρίου 2001

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 2957

Κύρωση της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης
για θέματα Αστικού Δικαίου περί διαφθοράς.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο πρώτο

Κυρώνεται και έχει την ισχύ, που ορίζει το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος, η Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για θέματα Αστικού Δικαίου περί διαφθοράς, που υπογράφηκε στο Στρασβούργο στις 4 Νοεμβρίου 1999, της οποίας το κείμενο σε πρωτότυπο στην αγγλική γλώσσα και σε μεταφράση στην ελληνική έχει ως εξής:

Preamble

The member States of the Council of Europe, the other States and the European Community, signatories hereto,

Considering that the aim of the Council of Europe is to achieve a greater unity between its members;

Conscious of the importance of strengthening international co-operation in the fight against corruption;

Emphasising that corruption represents a major threat to the rule of law, democracy and human rights, fairness and social justice, hinders economic development and endangers the proper and fair functioning of market economies;

Recognising the adverse financial consequences of corruption to individuals, companies and States, as well as international institutions;

Convinced of the importance for civil law to contribute to the fight against corruption, in particular by enabling persons who have suffered damage to receive fair compensation;

Recalling the conclusions and resolutions of the 19th (Malta, 1994), 21st (Czech Republic, 1997) and 22nd (Moldova, 1999) Conferences of the European Ministers of Justice.

Taking into account the Programme of Action against Corruption adopted by the Committee of Ministers in November 1996.

Taking also into account the feasibility study on the drawing up of a convention on civil remedies for compensation

for damage resulting from acts of corruption, approved by the Committee of Ministers in February 1997;

Having regard to Resolution (97) 24 on the 20 Guiding Principles for the Fight against Corruption, adopted by the Committee of Ministers in November 1997, at its 101st Session, to Resolution (98) 7 authorising the adoption of the Partial and Enlarged Agreement establishing the «Group of States against Corruption (GRECO)», adopted by the Committee of Ministers in May 1998, at its 102nd Session, and to Resolution (99) 5 establishing the GRECO, adopted on 1st May 1999;

Recalling the Final Declaration and the Action Plan adopted by the Heads of State and Government of the member States of the Council of Europe at their 2nd summit in Strasbourg, in October 1997.

Have agreed as follows:

Chapter I - Measures to be taken at national level

Article 1 - Purpose

Each Party shall provide in its internal law for effective remedies for persons who have suffered damage as a result of acts of corruption, to enable them to defend their rights and interests, including the possibility of obtaining compensation for damage.

Article 2 - Definition of corruption

For the purpose of this Convention, «corruption» means requesting, offering, giving or accepting, directly or indirectly, a bribe or any other undue advantage or prospect thereof, which distorts the proper performance of any duty or behaviour required of the recipient of the bribe, -the undue advantage or the prospect thereof.

Article 3 - Compensation for damage

1. Each Party shall provide in its internal law for persons who have suffered damage as a result of corruption to have the right to initiate an action in order to obtain full compensation for such damage.

2. Such compensation may cover material damage, loss of profits and non-pecuniary loss.

Article 4 -

Liability

1. Each Party shall provide in its internal law for the following conditions to be fulfilled in order for the damage to be compensated:

i. the defendant has committed or authorised the act of corruption, or failed to take reasonable steps to prevent the act of corruption;

ii. the plaintiff has suffered damage; and

iii. there is a causal link between the act of corruption and the damage.

2. Each Party shall provide in its internal law that, if several defendants are liable for damage for the same corrupt activity, they shall be jointly and severally liable.

Article 5 -

State responsibility

Each Party shall provide in its internal law for appropriate procedures for persons who have suffered damage as a result of an act of corruption by its public officials in the exercise of their functions to claim for compensation from the State or, in the case of a non-state Party, from that Party's appropriate authorities.

Article 6 -

Contributory negligence

Each Party shall provide in its internal law for the compensation to be reduced or disallowed having regard to all the circumstances, if the plaintiff has by his or her own fault contributed to the damage or to its aggravation.

Article 7 -

Limitation periods

1. Each Party shall provide in its internal law for proceedings for the recovery of damages to be subject to a limitation period of not less than three years from the day the person who has suffered damage became aware or should reasonably have been aware, that damage has occurred or that an act of corruption has taken place, and of the identity of the responsible person. However, such proceedings shall not be commenced after the end of a limitation period of not less than ten years from the date of the act of corruption.

2. The laws of the Parties regulating suspension or interruption of limitation periods shall, if appropriate, apply to the periods prescribed in paragraph 1.

Article 8 -

Validity of contracts

1. Each Party shall provide in its internal law for any contract or clause of a contract providing for corruption to be null and void.

2. Each Party shall provide in its internal law for the possibility for all parties to a contract whose consent has been undermined by an act of corruption to be able to apply to the court for the contract to be declared void, notwithstanding their right to claim for damages.

Article 9 -

Protection of employees

Each Party shall provide in its internal law for appropriate protection against any unjustified sanction for employees who have reasonable grounds to suspect corruption and who report in good faith their suspicion to responsible persons or authorities.

Article 10 -

Accounts and audits

1. Each Party shall, in its internal law, take any necessary measures for the annual accounts of companies to be drawn up clearly and give a true and fair view of the company's financial position.

2. With a view to preventing acts of corruption, each Party shall provide in its internal law for auditors to confirm that the annual accounts present a true and fair view of the company's financial position.

Article 11 -

Acquisition of evidence

Each Party shall provide in its internal law for effective procedures for the acquisition of evidence in civil proceedings arising from an act of corruption.

Article 12 -

Interim measures

Each Party shall provide in its internal law for such court orders as are necessary to preserve the rights and interests of the parties during civil proceedings arising from an act of corruption.

Chapter II - International co-operation
and monitoring of implementation

Article 13 -

International co-operation

The Parties shall co-operate effectively in matters relating to civil proceedings in cases of corruption, especially concerning the service of documents, obtaining evidence abroad, jurisdiction, recognition and enforcement of foreign judgements and litigation costs, in accordance with the provisions of relevant international instruments on international co-operation in civil and commercial matters to which they are Party, as well as with their internal law.

Article 14 -

Monitoring

The Group of States against Corruption (GRECO) shall monitor the implementation of this Convention by the Parties.

Chapter III - Final clauses

Article 15 -

Signature and entry into force

1. This Convention shall be open for signature by the member States of the Council of Europe, by non-member States that have participated in its elaboration and by the European Community.

2. This Convention is subject to ratification, acceptance or approval. Instruments of ratification, acceptance or ap-

proval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

3. This Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date on which fourteen signatories have expressed their consent to be bound by the Convention in accordance with the provisions of paragraph 2. Any such signatory, which is not a member of the Group of States against Corruption (GRECO) at the time of ratification, acceptance or approval, shall automatically become a member on the date the Convention enters into force.

4. In respect of any signatory which subsequently expresses its consent to be bound by it, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of the expression of their consent to be bound by the Convention in accordance with the provisions of paragraph 2. Any signatory, which is not a member of the Group of States against Corruption (GRECO) at the time of ratification, acceptance or approval, shall automatically become a member on the date the Convention enters into force in its respect.

5. Any particular modalities for the participation of the European Community in the Group of States against Corruption (GRECO) shall be determined as far as necessary by a common agreement with the European Community.

Article 16 -

Accession to the Convention

1. After the entry into force of this Convention, the Committee or Ministers of the Council of Europe, after consulting the Parties to the Convention, may invite any State not a member of the Council and not having participated in its elaboration to accede to this Convention, by a decision taken by the majority provided for in Article 20 d. of the Statute of the Council of Europe and by the unanimous vote of the representatives of the Parties entitled to sit on the Committee.

2. In respect of any State acceding to it, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of deposit of the instrument of accession with the Secretary General of the Council of Europe. Any State acceding to this Convention shall automatically become a member of the GRECO, if it is not already a member at the time of accession, on the date the Convention enters into force in its respect.

Article 17 -

Reservations

No reservation may be made in respect of any provision of this Convention.

Article 18 -

Territorial application

1. Any State or the European Community may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, specify the territory or territories to which this Convention shall apply.

2. Any Party may, at any later date, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend the application of this Convention to any other territory specified in the declaration. In respect of such territory the Convention shall enter into force on the first day

of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such declaration by the Secretary General.

3. Any declaration made under the two preceding paragraphs may, in respect of any territory specified in such declaration, be withdrawn by a notification addressed to the Secretary General. The withdrawal shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such notification by the Secretary General.

Article 19 -

Relationship to other instruments and agreements

1. This Convention does not affect the rights and undertakings derived from international multilateral instruments concerning special matters.

2. The Parties to the Convention may conclude bilateral or multilateral agreements with one another on the matters dealt with in this Convention, for purposes of supplementing or strengthening its provisions or facilitating the application of the principles embodied in it or, without prejudice to the objectives and principles of this Convention, submit themselves to rules on this matter within the framework of a special system which is binding at the moment of the opening for signature of this Convention.

3. If two or more Parties have already concluded an agreement or treaty in respect of a subject which is dealt with in this Convention or otherwise have established their relations in respect of that subject, they shall be entitled to apply that agreement or treaty or to regulate these relations accordingly, in lieu of the present Convention.

Article 20 -

Amendments

1. Amendments to this Convention may be proposed by any Party, and shall be communicated by the Secretary General of the Council of Europe to the member States of the Council of Europe, to the non-member States which have participated in the elaboration of this Convention, to the European Community, as well as to any State which has acceded to or has been invited to accede to this Convention in accordance with the provisions of Article 16.

2. Any amendment proposed by a Party shall be communicated to the European Committee on Legal Co-operation (CDCJ) which shall submit to the Committee of Ministers its opinion on that proposed amendment.

3. The Committee of Ministers shall consider the proposed amendment and the opinion submitted by the European Committee on Legal Co-operation (CDCJ) and, following consultation of the Parties to the Convention which are not members of the Council of Europe, may adopt the amendment.

4. The text of any amendment adopted by the Committee of Ministers in accordance with paragraph 3 of this article shall be forwarded to the Parties for acceptance.

5. Any amendment adopted in accordance with paragraph 3 of this article shall come into force on the thirtieth day after all Parties have informed the Secretary General of their acceptance thereof.

Article 21 -

Settlement of disputes

1. The European Committee on Legal Co-operation (CD-

CJ) of the Council of Europe shall be kept informed regarding the interpretation and application of this Convention.

2. In case of a dispute between Parties as to the interpretation or application of this Convention, they shall seek a settlement of the dispute through negotiation or any other peaceful means of their choice, including submission of the dispute to the European Committee on Legal Co-operation (CDCJ), to an arbitral tribunal whose decisions shall be binding upon the Parties, or to the International Court of Justice, as agreed upon by the Parties concerned.

Article 22 -
Denunciation

1. Any Party may, at any time, denounce this Convention by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.

2. Such denunciation shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of the notification by the Secretary General.

Article 23 -
Notification

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council and any other signatories and Parties to this Convention of:

- a. any signature;
- b. the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval or accession;
- c. any date of entry into force of this Convention, in accordance with Articles 15 and 16;
- d. any other act, notification or communication relating to this Convention.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Convention.

Done at Strasbourg, the 4th day of November 1999, in English and in French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe, to the non-member States which have participated in the elaboration of this Convention, to the European Community, as well as to any State invited to accede to it.

En foi de quoi, les soussignés, dûment autorisés à cet effet, ont signé la présente Convention.

Fait à Strasbourg, le 4 novembre 1999, en français et en anglais, les deux textes faisant également foi, en un seul exemplaire qui sera déposé dans les archives du Conseil de l'Europe.

Le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe en communiquera copie certifiée conforme à chacun des Etats membres du Conseil de l'Europe, aux Etats non membres qui ont participé à l'élaboration de la Convention, à la Communauté européenne, ainsi qu'à tout Etat invité à y adhérer.

For the Government
of the Republic of Albania

Pour le Gouvernement
de la République d'Albanie

Strasbourg, 4 Nov. 2000

For the Government
of the Principality of Andorra

Pour le Gouvernement
de la Principauté d'Andorre

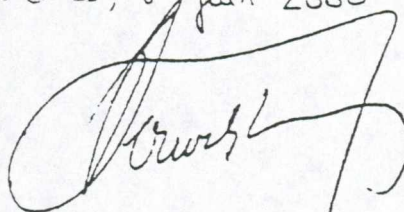
For the Government
of the Republic of Austria

Pour le Gouvernement
de la République d'Autriche

For the Government
of the Kingdom of Belgium:

Pour le Gouvernement
du Royaume de Belgique:

Londres, 8 juin 2000

For the Government
of the Republic of Bulgaria:

Pour le Gouvernement
de la République de Bulgarie:

For the Government
of the Republic of Croatia:

Pour le Gouvernement
de la République de Croatie:

For the Government
of the Republic of Cyprus:

Pour le Gouvernement
de la République de Chypre:

For the Government
of the Czech Republic:

Pour le Gouvernement
de la République tchèque:

For the Government
of the Kingdom of Denmark:

Pour le Gouvernement
du Royaume de Danemark:

Per Belling.

For the Government
of the Republic of Estonia:

Pour le Gouvernement
de la République d'Estonie:

Strasbourg, 24 January 2000

Fischer.

For the Government
of the Republic of Finland:

Pour le Gouvernement
de la République de Finlande:

London, 8 June 2000

Johannes Kasanen

For the Government
of the French Republic:

Pour le Gouvernement
de la République française:

Strasbourg, le 26 novembre 1999

[Signature]

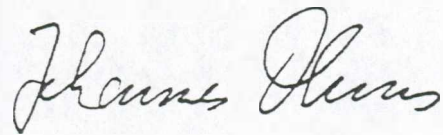
For the Government
of the Republic of Georgia:

Pour le Gouvernement
de la République de Géorgie:

n. 31/1999

For the Government
of the Federal Republic of Germany:

Pour le Gouvernement
de la République fédérale d'Allemagne:

For the Government
of the Hellenic Republic:

Pour le Gouvernement
de la République hellénique:

Londres, 8 juin 2000

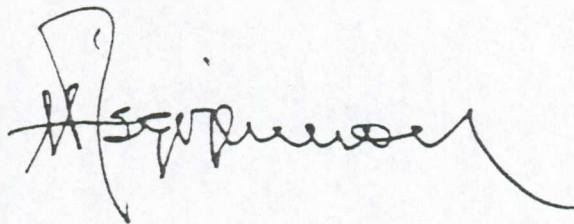

For the Government
of the Republic of Hungary:

Pour le Gouvernement
de la République de Hongrie:

For the Government
of the Icelandic Republic:

Pour le Gouvernement
de la République islandaise:

For the Government
of Ireland:

Pour le Gouvernement
d'Irlande:

For the Government
of the Italian Republic :

Pour le Gouvernement
de la République italienne :

Vincenzo Guerrieri

For the Government
of the Republic of Latvia :

Pour le Gouvernement
de la République de Lettonie :

For the Government
of the Principality of Liechtenstein :

Pour le Gouvernement
de la Principauté de Liechtenstein :

For the Government
of the Republic of Lithuania :

Pour le Gouvernement
de la République de Lituanie :

For the Government
of the Grand Duchy of Luxembourg :

Pour le Gouvernement
du Grand-Duché de Luxembourg :

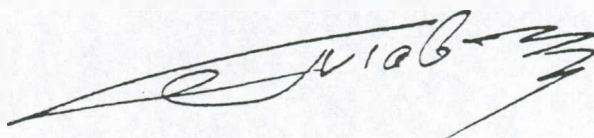
_____

For the Government
of Malta :

Pour le Gouvernement
de Malte :

For the Government
of the Republic of Moldova :

Pour le Gouvernement
de la République de Moldova :

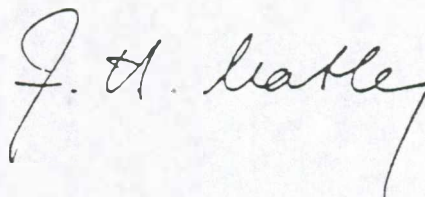

For the Government
of the Kingdom of the Netherlands :

Pour le Gouvernement
du Royaume des Pays-Bas :

For the Government
of the Kingdom of Norway :

Pour le Gouvernement
du Royaume de Norvège :

For the Government
of the Republic of Poland :

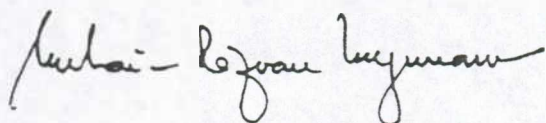
Pour le Gouvernement
de la République de Pologne :

For the Government
of the Republic of Portugal:

Pour le Gouvernement
de la République portugaise:

For the Government
of Romania:

Pour le Gouvernement
de la Roumanie:

For the Government
of the Russian Federation:

Pour le Gouvernement
de la Fédération de Russie:

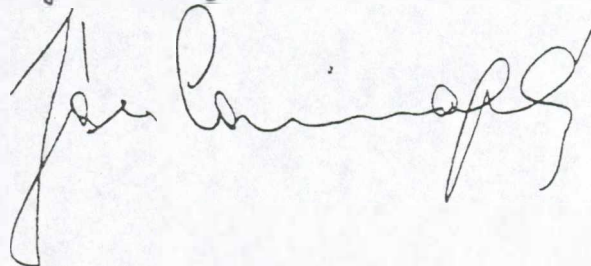
For the Government
of the Republic of San Marino:

Pour le Gouvernement
de la République de Saint-Marin:

For the Government
of the Slovak Republic:

Pour le Gouvernement
de la République slovaque:

London, 8 June 2000 ✓

For the Government
of the Republic of Slovenia:

Pour le Gouvernement
de la République de Slovénie:

For the Government
of the Kingdom of Spain:

Pour le Gouvernement
du Royaume d'Espagne:

For the Government
of the Kingdom of Sweden:

Pour le Gouvernement
du Royaume de Suède:

London, 8 June 2000

Kristina Rinnestad

For the Government
of the Swiss Confederation:

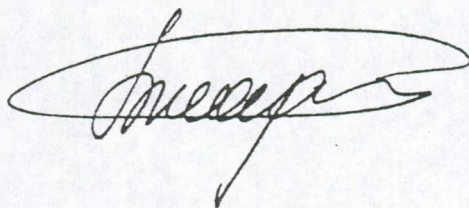
Pour le Gouvernement
de la Confédération suisse:

For the Government
of the Turkish Republic:

Pour le Gouvernement
de la République turque:

For the Government
of Ukraine :

Pour le Gouvernement
de l'Ukraine :

For the Government
of the United Kingdom of Great Britain
and Northern Ireland :

Pour le Gouvernement
du Royaume-Uni de Grande-Bretagne
et d'Irlande du Nord :

London, 8 June 2000
Irvine of Lairg,
C

For the Government
of the Republic of Belarus :

Pour le Gouvernement
de la République de Bélarus :

For the Government
of the ~~Federation of~~
Bosnia and Herzegovina :

Pour le Gouvernement
de la ~~Fédération de~~
Bosnie-Herzégovine :

Strasbourg, 4 March 2000

For the Government
of Canada :

Pour le Gouvernement
du Canada :

For the Government
of Japan :

Pour le Gouvernement
du Japon :

For the Holy See :

Pour le Saint-Siège :

For the Government
of the United Mexican States :

Pour le Gouvernement
des États-Unis mexicains :

For the Government
of the United States of America :

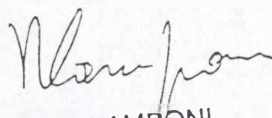
Pour le Gouvernement
des États-Unis d'Amérique :

For the European Community :

Pour la Communauté européenne :

CERTIFIED COPY

Strasbourg, this 4.7.2000
For the Secretary General :

Roberto LAMPONI
Head of the Treaty Office

ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΣΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ
ΠΕΡΙ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ
ΠΡΟΟΙΜΙΟ

Τα Κράτη Μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, τα άλλα Κράτη και η Ευρωπαϊκή Κοινότητα, που υπογράφουν την παρούσα Σύμβαση:

Λαμβάνοντας υπόψη ότι ο σκοπός του Συμβουλίου της Ευρώπης είναι η επίτευξη μεγαλύτερης ενότητας μεταξύ των μελών του·

Έχοντας επίγνωση της σπουδαιότητας της ενίσχυσης της διεθνούς συνεργασίας στον αγώνα κατά της διαφθοράς·

Υπογραμμίζοντας ότι η διαφθορά αποτελεί σοβαρή απειλή κατά του κρατους δικαίου, της δημοκρατίας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της αμεροληψίας και της κοινωνικής δικαιοσύνης, παρεμποδίζει την οικονομική ανάπτυξη και θέτει σε κίνδυνο την ορθή και νόμιμη λειτουργία των οικονομιών της αγοράς·

Αναγνωρίζοντας τις δυσμενείς οικονομικές συνέπειες της διαφθοράς στα άτομα, στις επιχειρήσεις, στα Κράτη καθώς και στους διεθνείς θεσμούς·

Πεπεισμένα για τη σπουδαιότητα της συμβολής του αστικού δικαίου στον αγώνα κατά της διαφθοράς, ιδίως επιτρέποντας στα πρόσωπα που έχουν υποστεί ζημία να λάβουν δικαίη αποζημίωση·

Υπενθυμίζοντας τα συμπεράσματα και τις αποφάσεις της 19ης (Μάλτα, 1994), της 21ης (Τσεχική Δημοκρατία, 1997) και της 22ης (Μολδαβία, 1999) Διασκέψεων των Ευρωπαίων Υπουργών Δικαιοσύνης·

Λαμβάνοντας υπόψη το Προγραμμα Δράσης κατά της Διαφθοράς που υιοθετήθηκε από την Επιτροπή Υπουργών το Νοέμβριο του 1996·

Λαμβάνοντας επίσης υπόψη τη μελέτη σχετικά με την επεξεργασία σύμβασης για ένδικα βοηθήματα αστικού δικαίου προς αποκατάσταση ζημιών που προκαλούνται από πράξεις διαφθοράς, η οποία εγκρίθηκε από την Επιτροπή Υπουργών το Φεβρουάριο του 1997·

Έχοντας υπόψη την Απόφαση (97)24 που αφορά τις 20 κατευθυντήριες αρχές για τον αγώνα κατά της Διαφθοράς, η οποία υιοθετήθηκε από την Επιτροπή Υπουργών το Νοέμβριο του 1997 κατά την 101η Συνοδό της, την Απόφαση (98)7 που παρέχει εξουσιοδότηση για τη δημιουργία μερικής και διευρυμένης Συμφωνίας σύστασης της «Ομάδας των Κρατών κατά της Διαφθοράς (GRECO)», η οποία υιοθετήθηκε από την Επιτροπή Υπουργών το Μάιο του 1998 κατά την 102η Σύνοδο, και την Απόφαση (99)5 που ιδρύει την GRECO, η οποία υιοθετήθηκε την 1η Μαΐου του 1999·

Υπενθυμίζοντας την Τελική Δήλωση και το Σχέδιο Δράσης που υιοθετήθηκαν από τους Αρχηγούς Κρατών και τις Κυβερνήσεις των Κρατών Μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης στη 2η Σύνοδο Κορυφής στο Στρασβούργο, τον Οκτώβριο του 1997·

Συμφώνησαν τα ακόλουθα:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι
ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΗΦΘΟΥΝ
ΣΕ ΕΘΝΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

Άρθρο 1
Σκοπός

Κάθε Μέρος προβλέπει στο εσωτερικό του δίκαιο αποτελεσματικά ένδικα βοηθήματα για πρόσωπα που έχουν υποστεί ζημία εξαιτίας πράξης διαφθοράς, ώστε να τους παρέχεται η δυνατότητα προστασίας δικαιωμάτων και συμφερόντων τους, περιλαμβανομένης της δυνατότητας αποκατάστασης της ζημίας.

Άρθρο 2
Εννοια διαφθοράς

Για τους σκοπούς της παρούσας Σύμβασης, ως «διαφθορά» νοείται η απαίτηση, προσφορά, παροχή ή αποδοχή, αμέσως ή εμμέσως, δώρου ή οποιουδήποτε άλλου μη προσήκοντος ωφελήματος ή υπόσχεσης ενός τέτοιου ωφελήματος, που επηρεάζει την ορθή εκτέλεση καθήκοντος ή την απαιτούμενη συμπεριφορά του λήπτη του δώρου ή του μη προσήκοντος ωφελήματος ή της υπόσχεσης ενός τέτοιου ωφελήματος.

Άρθρο 3
Αποζημίωση

1. Κάθε Μέρος προβλέπει στο εσωτερικό του δίκαιο ότι τα πρόσωπα που έχουν υποστεί ζημία εξαιτίας πράξης διαφθοράς έχουν το δικαίωμα αγωγής για την πλήρη αποκατάσταση της ζημίας αυτής.

2. Η αποζημίωση αυτή μπορεί να καλύπτει θετική ζημία, διαφυγόν κέρδος και μη περιουσιακή ζημία.

Άρθρο 4
Ευθύνη

1. Κάθε Μέρος προβλέπει στο εσωτερικό του δίκαιο ότι πρέπει να συντρέχουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις για την αποκατάσταση της ζημίας:

i. ο εναγόμενος έχει διαπράξει ή έχει επιτρέψει την πράξη της διαφθοράς ή έχει παραλείψει να λάβει εύλογα μέτρα για να αποτρέψει την πράξη διαφθοράς

ii. ο ενάγων έχει υποστεί ζημία, και

iii. υπάρχει αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ της πράξης διαφθοράς και της ζημίας.

2. Κάθε Μέρος προβλέπει στο εσωτερικό του δίκαιο ότι αν περισσότεροι εναγόμενοι ευθύνονται σε αποζημίωση εξαιτίας της ίδιας πράξης διαφθοράς ενέχονται εις ολόκληρον.

Άρθρο 5
Ευθύνη του Κράτους

Κάθε Μέρος προβλέπει στο εσωτερικό του δίκαιο τις καταλλήλες διαδικασίες που επιτρέπουν στα πρόσωπα τα οποία έχουν υποστεί ζημία εξαιτίας πράξης διαφθοράς δημόσιων λειτουργών του κατά την άσκηση καθηκόντων τους να αξιώσουν αποζημίωση από το Κράτος ή

στην περίπτωση που το Μέρος δεν είναι Κράτος, από τις αρμόδιες αρχές του Μέρους αυτού.

Άρθρο 6
Συντρεχον πταίσμα

Κάθε Μέρος προβλέπει στο εσωτερικό του δικαιο ότι η αποζημίωση μειώνεται ή δεν επιδικάζεται εν όψει των περιστάσεων, αν ο ενάγων έχει συμβάλει με δικό του πταίσμα στην επέλευση της ζημίας ή στην έκτασή της.

Άρθρο 7
Παραγραφή

1. Κάθε Μέρος προβλέπει στο εσωτερικό του δικαιο ότι η αξίωση αποζημίωσης παράγεται μετά την παρέλευση προθεσμίας κατ' ελάχιστον τριών ετών από την ημέρα που ο ζημιωθείς έλαβε γνώση ή θα έπρεπε ευλόγως να είχε λάβει γνώση της ζημίας ή της πράξης διαφθοράς και της ταυτότητας του υπευθύνου. Η αξίωση όμως αυτή δεν μπορεί να ασκηθεί μετά την παρέλευση προθεσμίας κατ' ελάχιστον δεκα ετών από την ημερομηνία της πράξης διαφθοράς.

2. Το δικαιο των Μερών που ρυθμίζει την αναστολή ή τη διακοπή της παραγραφής εφαρμόζεται στις προθεσμίες που προβλέπονται στην παράγραφο 1 εφόσον συντρέχει λόγος.

Άρθρο 8
Κυρος των συμβάσεων

1. Κάθε Μέρος προβλέπει στο εσωτερικό του δικαιο ότι σύμβαση ή ρητά σύμβασης της οποίας αντικείμενο είναι πράξη διαφθοράς είναι άκυρη.

2. Κάθε Μέρος προβλέπει στο εσωτερικό του δικαιο ότι ο συμβαλλόμενος του οποίου η δήλωση βούλησης επηρεάστηκε από πράξη διαφθοράς μπορεί να ζητήσει από το δικαστήριο την ακύρωση της σύμβασης αυτής, χωρίς να θιγεται το δικαίωμα του για αποζημίωση.

Άρθρο 9
Προστασία εργαζομένων

Κάθε Μέρος προβλέπει στο εσωτερικό του δικαιο καταλληλή προστασία έναντι οποιασδήποτε αδικαιολόγητης κύρωσης κατά εργαζομένων οι οποίοι καλόπιστα και βάσει εύλογων υποψιών καταγγέλλουν πράξεις διαφθοράς σε αρμόδια πρόσωπα ή αρχές.

Άρθρο 10
Λογαριασμοί και λογιστικοί έλεγχοι

1. Κάθε Μέρος λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα στο εσωτερικό του δικαιο ώστε οι ετήσιοι λογαριασμοί των εταιριών να συντάσσονται με σαφήνεια και να αποδίδουν πιστά την οικονομική κατάσταση της εταιρίας.

2. Προς αποτροπή πράξεων διαφθοράς, κάθε Μέρος προβλέπει στο εσωτερικό του δικαιο τη βεβαίωση από ελεγκτικά όργανα ότι οι ετήσιοι λογαριασμοί αποδίδουν πιστά την οικονομική κατάσταση της εταιρίας.

Άρθρο 11
Λήψη αποδείξεων

Κάθε Μέρος προβλέπει στο εσωτερικό του δικαιο αποτελεσματικές διαδικασίες για τη συλλογή αποδείξεων στο πλαίσιο αστικών δικών σχετικών με πράξεις διαφθοράς.

Άρθρο 12
Προσωρινά μέτρα

Κάθε Μέρος προβλέπει στο εσωτερικό του δικαιο πρόσφορα προσωρινά δικαστικά μέτρα για την προστασία των δικαιωμάτων και συμφερόντων των διαδίκων κατά τις σχετικές με πράξη διαφθοράς αστικές δίκες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II
ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ
ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Άρθρο 13
Διεθνής συνεργασία

Τα Μέρη συνεργάζονται αποτελεσματικά σε ζητήματα σχετικά με αστικές δίκες περιπτώσεων διαφθοράς, ιδίως όσον αφορά την κοινοποίηση εγγράφων, λήψη αποδείξεων στο εξωτερικό, δικαιοδοσία, αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων αλλοδαπών δικαστηρίων και δικαστικά έξοδα, σύμφωνα με τις διατάξεις των σχετικών διεθνών συμβάσεων για τη διεθνή συνεργασία σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις στις οποίες είναι Μέρη, καθώς επίσης και με τις διατάξεις του εσωτερικού τους δικαίου.

Άρθρο 14
Παρακολούθηση

Η Ομάδα των Κρατών κατά της Διαφθοράς (GRECO) μεριμνά για την παρακολούθηση εφαρμογής της παρούσας Σύμβασης από τα Μέρη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III
ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 15
Υπογραφή και έναρξη ισχύος

1. Η παρούσα Σύμβαση είναι ανοικτή προς υπογραφή από τα Κράτη Μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, από τα Κράτη μη μέλη τα οποία έχουν συμμετάσχει στην επεξεργασία της, καθώς και από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα.

2. Η παρούσα Σύμβαση υπόκειται σε επικύρωση, αποδοχή ή έγκριση. Τα έγγραφα επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης κατατίθενται στον Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης.

3. Η παρούσα Σύμβαση τίθεται σε ισχύ την πρώτη ημέρα του τέταρτου μήνα από την ημερομηνία κατά την οποία τα δεκατέσσερα Υπογράφοντα Μέρη θα έχουν εκφράσει τη συναίνεσή τους για δέσμευση από τη Σύμβαση, κατά τις διατάξεις της παραγράφου 1. Οποιοδήποτε Υπόγραφο Μέρος, το οποίο δεν είναι μέλος της Ομάδας των Κρατών κατά της Διαφθοράς (GRECO) κατά το

χρόνο της επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης, καθίσταται αυτόματα μέλος την ημέρα θέσης σε ισχύ της παρούσας Σύμβασης.

4. Για κάθε Υπόγραφαν Μέρος που εκφράζει μεταγενέστερα τη συναίνεση του για δέσμευση από τη Σύμβαση, αυτή τίθεται σε ισχύ την πρώτη ημέρα του τέταρτου μήνα από την ημερομηνία διατύπωσης της συναίνεσης του για δέσμευση από τη Σύμβαση κατά τις διατάξεις της παραγράφου 1. Κάθε Υπόγραφαν Μέρος μη μέλος της Ομάδας των Κρατών κατά της Διαφθοράς (GRECO) κατά το χρόνο επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης, καθίσταται αυτόματα μέλος από την ημερομηνία κατά την οποία η Σύμβαση τίθεται σε ισχύ ως προς αυτό.

5. Ειδικοί όροι για τη συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Κοινότητας στην Ομάδα των Κρατών κατά της Διαφθοράς (GRECO) καθορίζονται, στην έκταση που είναι αναγκαίο, κατόπιν κοινής συμφωνίας με την Ευρωπαϊκή Κοινότητα.

Άρθρο 16

Προσχώρηση στη Σύμβαση

1. Μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας Σύμβασης, η Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης, κατόπιν διαβούλευσης με τα Συμβαλλόμενα Μέρη, μπορεί να προσκαλεί κάθε Κράτος μη μέλος του Συμβουλίου που δεν έχει συμμετάσχει στην επεξεργασία της, να προσχωρήσει στην παρούσα Σύμβαση με απόφαση που λαμβάνεται με την προβλεπόμενη πλειοψηφία στο άρθρο 20 (δ) του Καταστατικού του Συμβουλίου της Ευρώπης και με ομοφωνία των εκπροσώπων των Μερών που έχουν δικαίωμα συμμετοχής στην Επιτροπή.

2. Για κάθε Κράτος που προσχωρεί, η Σύμβαση τίθεται σε ισχύ κατά την πρώτη ημέρα του τέταρτου μήνα από την ημερομηνία κατάθεσης του επίσημου εγγράφου προσχώρησης στον Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης. Κάθε Κράτος που προσχωρεί στην παρούσα Σύμβαση καθίσταται αυτόματα μέλος της GRECO, αν δεν είναι ήδη μέλος κατά το χρόνο προσχώρησης, την ημερομηνία κατά την οποία η Σύμβαση τίθεται σε ισχύ ως προς αυτό.

Άρθρο 17

Επιφυλάξεις

Καμία επιφυλάξη δεν είναι δεκτή για τις διατάξεις της παρούσας Σύμβασης.

Άρθρο 18

Εδαφική εφαρμογή

1. Κάθε Κράτος ή η Ευρωπαϊκή Κοινότητα μπορεί, κατά το χρόνο υπογραφής ή κατάθεσης του εγγράφου επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης, να καθορίσει το έδαφος ή τα εδάφη εφαρμογής της παρούσας Σύμβασης.

2. Κάθε Κράτος μπορεί, σε οποιαδήποτε μεταγενέστερη ημερομηνία, με δήλωση που απευθύνεται στον Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης, να

επεκτείνει την εφαρμογή της παρούσας Σύμβασης σε οποιοδήποτε άλλο έδαφος που καθορίζεται με τη δήλωση. Η Σύμβαση τίθεται σε ισχύ στο έδαφος αυτό την πρώτη ημέρα του τέταρτου μήνα από την ημερομηνία παραλαβής της δήλωσης αυτής από τον Γενικό Γραμματέα.

3. Κάθε δήλωση που γίνεται βάσει των δύο προηγούμενων παραγράφων μπορεί να ανακληθεί, σε ό,τι αφορά οποιοδήποτε καθοριζόμενο με τη δήλωση αυτή έδαφος, με γνωστοποίηση που απευθύνεται στον Γενικό Γραμματέα. Η ανάκληση αυτή ισχύει από την πρώτη ημέρα του τέταρτου μήνα από την ημερομηνία παραλαβής της γνωστοποίησης αυτής από τον Γενικό Γραμματέα.

Άρθρο 19

Σχέσεις με άλλες συμβάσεις και συμφωνίες

1. Η παρούσα Σύμβαση δεν θίγει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από διεθνείς πολυμερείς συμβάσεις που αφορούν ειδικότερα θέματα

2. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη μπορούν να συναπτουν μεταξύ τους διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες σχετικά με ζητήματα που ρυθμίζονται από την παρούσα Σύμβαση, με σκοπό τη συμπλήρωση ή την ενίσχυση των διατάξεων της ή τη διευκόλυνση της εφαρμογής των αρχών που θεσπίζει, ή να υπάγονται με την επιφυλάξη των σκοπών και των αρχών της παρούσας Σύμβασης, σε συναφείς κανόνες στο πλαίσιο ενός ειδικού συστήματος δεσμευτικού κατά την έναρξη υπογραφής της παρούσας Σύμβασης.

3. Όταν δύο ή περισσότερα Μέρη έχουν ήδη συνάψει συμφωνία ή συνθήκη σε σχέση με αντικείμενο που εμπίπτει στην παρούσα Σύμβαση ή έχουν ρυθμίσει κατ' άλλο τρόπο τις σχέσεις τους σχετικά με το αντικείμενο αυτό, έχουν τη δυνατότητα εφαρμογής αυτής της συμφωνίας ή συνθήκης ή ρύθμισης αντί της παρούσας Σύμβασης.

Άρθρο 20

Τροποποιήσεις

1. Τροποποιήσεις στην παρούσα Σύμβαση μπορούν να προταθούν από κάθε Μέρος και κάθε πρόταση γνωστοποιείται από τον Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης στα Κράτη - Μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, στα Κράτη μη μέλη που έχουν συμμετάσχει στην επεξεργασία αυτής της Σύμβασης, στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα, καθώς και σε οποιοδήποτε Κράτος που έχει προσχωρήσει ή προσκληθεί να προσχωρήσει στην παρούσα Σύμβαση σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16.

2. Κάθε προτεινόμενη τροποποίηση από ένα Μέρος γνωστοποιείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή Νομικής Συνεργασίας (CDCJ) που υποβάλλει στην Επιτροπή Υπουργών τη γνώμη της για την προτεινόμενη τροποποίηση.

3. Η Επιτροπή Υπουργών εξετάζει την προτεινόμενη τροποποίηση και την υποβληθείσα γνώμη της Ευρωπαϊκής

κής Επιτροπής Νομικής Συνεργασίας (CDCJ) και ύστερα από διαβουλεύσεις με τα Συμβαλλόμενα Μέρη, τα οποία δεν είναι μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, μπορεί να υιοθετήσει την τροποποίηση.

4. Το κείμενο κάθε τροποποίησης η οποία υιοθετείται από την Επιτροπή Υπουργών, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου, αποστέλλεται στα Μέρη για αποδοχή.

5. Κάθε τροποποίηση η οποία υιοθετείται σύμφωνα με την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου τίθεται σε ισχύ την τριακοστή ημέρα αφότου όλα τα Μέρη έχουν ενημερώσει τον Γενικό Γραμματέα για την αποδοχή της.

Άρθρο 21 Επίλυση Διαφορών

1. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή Νομικής Συνεργασίας (CDCJ) του Συμβουλίου της Ευρώπης ενημερώνεται σχετικά με την ερμηνεία και την εφαρμογή της παρούσας Σύμβασης.

2. Σε περίπτωση διαφοράς μεταξύ των Μερών σχετικά με την ερμηνεία ή την εφαρμογή της παρούσας Σύμβασης, αυτά θα επιδιώκουν την επίλυση της διαφοράς με διαπραγματεύσεις ή με οποιοδήποτε άλλο ειρηνικό μέσο της επιλογής τους, συμπεριλαμβανομένης της υποβολής της διαφοράς στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή Νομικής Συνεργασίας (CDCJ), σε διαιτητικό δικαστήριο που θα λάβει αποφασίες δεσμευτικές για τα Μέρη ή στο Διεθνές Δικαστήριο, κατά την κοινή συμφωνία των εμπλεκόμενων Μερών.

Άρθρο 22 Καταγγελία

1. Κάθε Μέρος μπορεί, οποιαδήποτε στιγμή, να καταγγείλει την παρούσα Σύμβαση με γνωστοποίηση στον Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης.

2. Η καταγγελία αρχίζει να ισχύει την πρώτη ημέρα του τεταρτού μηνά από τη λήψη της γνωστοποίησης από τον Γενικό Γραμματέα.

Άρθρο 23 Γνωστοποιήσεις

Ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρώπης γνωστοποιεί στα Κράτη - Μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης και σε όλα τα άλλα Υπογράφοντα Μέρη και Μέρη της παρούσας Σύμβασης:

- α) κάθε υπογραφή,
- β) την κατάθεση κάθε εγγράφου επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης,
- γ) κάθε ημερομηνία θέσης σε ισχύ της παρούσας Σύμβασης, σύμφωνα με τα άρθρα 15 και 16,
- δ) κάθε άλλη πράξη, γνωστοποίηση ή ανακοίνωση σχετική με την παρούσα Σύμβαση.

Σε πίστωση των ανωτέρω οι υπογραφοντες, δεόντως εξουσιοδοτημένοι, υπέγραψαν την παρούσα Σύμβαση.

Εγινε στο Στρασβούργο, στις 4 Νοεμβρίου 1999, στην αγγλική και γαλλική γλώσσα, το κείμενο των οποίων είναι εξίσου αυθεντικό, σε ένα μοναδικό αντίτυπο, που κατατίθεται στα αρχεία του Συμβουλίου της Ευρώπης. Ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρώπης θα διαβιβάσει επικυρωμένα αντίγραφα σε κάθε Κράτος - Μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης, στα Κράτη μη μέλη που έχουν συμμετάσχει στην επεξεργασία της Σύμβασης, στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα, καθώς και σε κάθε Κράτος που προσκλήθηκε να προσχωρήσει.

Άρθρο δεύτερο Αποζημίωση

Όποιος ζημιώσει άλλον, επειδή διέπραξε ή επέτρεψε πράξη διαφθοράς κατά την έννοια του άρθρου 2 της Σύμβασης που κυρώθηκε με το νόμο αυτόν ή παρέλειψε να λάβει εύλογα μέτρα για την αποτροπή της, έχει υποχρέωση αποκατάστασης της ζημίας και ικανοποίησης της ηθικής βλάβης κατά τις διατάξεις για τις αδικοπραξίες.

Άρθρο τρίτο Ευθύνη του Κράτους

και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου

1. Για πράξεις διαφθοράς, κατά την έννοια του παρόντος νόμου, των οργάνων του Δημοσίου, κατά την άσκηση των καθηκόντων που τους έχουν ανατεθεί, το Δημοσίο ενέχεται σε αποζημίωση, εκτός αν η πράξη ή η παρέλειψη έγινε κατά παράβαση διατάξης, που υπάρχει αποκλειστικά για χάρη του γενικού συμφέροντος. Μαζί με το Δημοσίο ευθύνεται εις ολόκληρον και το υπαίτιο πρόσωπο.

2. Αν έγινε δεκτή αγωγή κακοδικίας κατά δικαστικού λειτουργού για πράξη διαφθοράς, το Δημοσίο και το υπαίτιο πρόσωπο ευθύνονται εις ολόκληρον για την ανόρθωση της ζημίας.

3. Οι διατάξεις της πρώτης παραγράφου εφαρμόζονται και για την ευθύνη των δήμων, των κοινοτήτων ή των άλλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, πράξεις διαφθοράς των οργάνων που βρίσκονται στην υπηρεσία τους.

Άρθρο τέταρτο Ακύρωση δικαιοπραξίας

1. Όποιος προβαίνει σε δήλωση βούλησης που επηρεάστηκε από πράξη διαφθοράς, κατά την έννοια του παρόντος νόμου, έχει δικαίωμα ακύρωσης της δικαιοπραξίας κατά τις διατάξεις των άρθρων 154 έως 157 του Αστικού Κώδικα. Αν η δήλωση απευθύνεται σε άλλον, ο οποίος δεν συμμετείχε στην πράξη της διαφθοράς, η ακύρωση μπορεί να ζητηθεί μόνο εφόσον εκείνος προς τον οποίο απευθύνεται η δήλωση ή τρίτος που απέκτησε αμέσως δικαίωμα από αυτήν γνώριζε ή όφειλε να γνωρίζει την πράξη διαφθοράς.

2. Εκείνος που έχει δικαίωμα ακύρωσης της δικαιοπραξίας λόγω πράξης διαφθοράς έχει επίσης δικαίωμα, πα-

ράλληλα με την ακύρωση της δικαιοπραξίας, να ζητήσει την ανόρθωση κάθε άλλης ζημίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου δεύτερου του παρόντος ή να αποδεχθεί τη δικαιοπραξία και να ζητήσει μόνο ανόρθωση της ζημίας.

Άρθρο πέμπτο
Προστασία εργαζομένων

Απαγορεύεται κάθε μορφής κύρωση κατά εργαζομένου ή δημόσιου λειτουργού ή υπαλλήλου, επειδή κατήγγειλε πράξεις διαφθοράς σε αρμόδια πρόσωπα ή αρχές, εκτός αν ενήργησε κακόπιστα ή χωρίς να βασίζεται σε εύλογες υποψίες και η καταγγελία αποδείχθηκε αβάσιμη.

Άρθρο έκτο
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και της Σύμβασης που κυρώνεται από την πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 15 παρ. 3 αυτής.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 7 Νοεμβρίου 2001

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΝΙΚ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜ. ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

ΚΩΝ/ΝΟΣ ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΡΕΠΠΑΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 7 Νοεμβρίου 2001

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ